

Działanie „Rolnictwo ekologiczne” – ogólne zasady

- ✚ W roku 2020 **na jednym formularzu** wniosku można ubiegać się o:
 - przyznanie płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego;
 - przyznanie płatności dla obszarów z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami (płatność ONW);
 - przyznanie płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej (PROW 2014-2020), w tym zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych zwierząt w rolnictwie;
 - przyznanie płatności ekologicznej (PROW 2014-2020);
 - przyznanie płatności dobrostanowej (PROW 2014-2020);
 - wypłatę pomocy na zalesianie (PROW 2007-2013);
 - przyznanie premii pielęgnacyjnej i premii zalesieniowej (PROW 2014-2020);
 - przyznanie pierwszej premii pielęgnacyjnej do gruntów z sukcesją naturalną (PROW 2014-2020).

Dodatkowo, w przypadku płatności ekologicznej (PROW 2014-2020) po spełnieniu warunków przyznania w/w płatności, można ubiegać się o rekompensatę kosztów transakcyjnych.

W przypadku płatności ekologicznej (PROW 2014-2020) **rekompensata kosztów transakcyjnych przysługuje** niezależnie od realizowanego pakietu/wariantu oraz niezależnie od liczby realizowanych pakietów/wariantów.

- ✚ **W przypadku ubiegania się o rekompensatę kosztów transakcyjnych**, należy zaznaczyć odpowiednie pola „w tym przyznanie kosztów transakcyjnych” na pierwszej stronie Wniosku o przyznanie płatności na rok 2020.
- ✚ **W przypadku, gdy rolnik otrzymuje koszty transakcyjne poniesione z tytułu kontroli gospodarstwa ekologicznego w ramach działania:** „Systemy jakości produktów rolnych i środków spożywczych – wsparcie dla nowych uczestników systemów jakości żywności” w ramach PROW 2014-2020 lub „Uczestnictwo rolników w systemach jakości żywności” w ramach PROW 2007-2013, koszty transakcyjne w ramach działania Rolnictwo ekologiczne w takim przypadku nie przysługują.
- ✚ **Zobowiązanie w ramach działania „Rolnictwo ekologiczne” można realizować w ramach następujących pakietów oraz wariantów:**
 - **Pakiet 1. Uprawy rolnicze w okresie konwersji;**
 - **Pakiet 2. Uprawy warzywne w okresie konwersji;**
 - **Pakiet 3. Uprawy zielarskie w okresie konwersji;**
 - **Pakiet 4. Uprawy sadownicze w okresie konwersji:**
 - ✓ Wariant 4.1.1. Podstawowe uprawy sadownicze w okresie konwersji,
 - ✓ Wariant 4.1.2. Uprawy jagodowe w okresie konwersji,
 - ✓ Wariant 4.2. Ekstensywne uprawy sadownicze w okresie konwersji;
 - **Pakiet 5. Uprawy paszowe na gruntach ornych w okresie konwersji;**
 - **Pakiet 6. Trwałe użytki zielone w okresie konwersji;**

- **Pakiet 7. Uprawy rolnicze po okresie konwersji;**
 - **Pakiet 8. Uprawy warzywne po okresie konwersji;**
 - **Pakiet 9. Uprawy zielarskie po okresie konwersji;**
 - **Pakiet 10. Uprawy sadownicze po okresie konwersji:**
 - ✓ Wariant 10.1.1. Podstawowe uprawy sadownicze po okresie konwersji,
 - ✓ Wariant 10.1.2. Uprawy jagodowe po okresie konwersji,
 - ✓ Wariant 10.2. Ekstensywne uprawy sadownicze po okresie konwersji;
 - **Pakiet 11. Uprawy paszowe na gruntach ornym po okresie konwersji;**
 - **Pakiet 12. Trwałe użytki zielone po okresie konwersji.**
- ✚ **Beneficjentem działania** mogą być rolnicy oraz grupy rolników, którzy dobrowolnie podejmują się przejść na praktyki i metody rolnictwa ekologicznego określone w rozporządzeniu Rady (WE) nr 834/2007.
- ✚ **Płatności** w ramach pakietów są przyznawane **corocznie przez okres 5 lat** rolnikom, którzy dobrowolnie przyjmują na siebie zobowiązanie w zakresie danego pakietu/pakietów. Płatność w całości lub w części rekompensuje utracony dochód i dodatkowo poniesione koszty.
- ✚ W ramach działania Rolnictwo ekologiczne **płatności podlegają degresywności** w zależności od powierzchni deklarowanej do płatności. W 2020 roku stosowana będzie następująca **degresywność**:
- **100% stawki podstawowej** – za powierzchnię **od 0,10 ha do 50 ha**;
 - **75% stawki podstawowej** – za powierzchnię **powyżej 50 ha do 100 ha**;
 - **60% stawki podstawowej** – za powierzchnię **powyżej 100 ha**.
- ✚ **Wysokość płatności ekologicznej w danym roku** ustala się jako iloczyn stawek płatności za hektar gruntu i powierzchni gruntów, do których przysługuje płatność ekologiczna, po uwzględnieniu zmniejszeń lub wykluczeń wynikających ze stwierdzonych nieprawidłowości lub niezgodności.
- ✚ **Wysokość stawek płatności ekologicznej** dla poszczególnych pakietów/wariantów jest określona w załączniku nr 8 do rozporządzenia w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Rolnictwo ekologiczne” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020, zwanego dalej rozporządzeniem ekologicznym.
- ✚ **Płatność ekologiczną przyznaje się rolnikowi jeżeli:**
- **został mu nadany numer identyfikacyjny** w trybie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności, który może być wykorzystywany do ubiegania się o przyznanie tej płatności,
 - **łącna powierzchnia** posiadanych przez niego użytków rolnych w rozumieniu art. 2 ust. 1 akapit drugi lit. f rozporządzenia nr 1305/2013, **wynosi co najmniej 1 ha**;
 - **realizuje 5-letnie zobowiązanie ekologiczne**, o którym mowa w art. 29 ust. 2 rozporządzenia nr 1305/2013, w ramach określonego pakietu albo jego wariantu;

- **spełnia warunki przyznania płatności ekologicznej** w ramach określonych pakietów lub ich wariantów określone w rozporządzeniu ekologicznym.
- ✚ Jeżeli rolnik **nie spełnia warunku łącznej powierzchni** posiadanych przez niego użytków rolnych (1 ha), płatność ekologiczna może mu zostać przyznana, jeżeli spełnia ten warunek łącznie z co najmniej jednym innym rolnikiem ubiegającym się o przyznanie płatności ekologicznej.
- ✚ **Zobowiązanie ekologiczne** obejmuje użytki rolne, zadeklarowane we wniosku o przyznanie pierwszej płatności ekologicznej w ramach danego pakietu lub wariantu, spełniające warunki przyznania płatności ekologicznej, objęte obszarem zatwierdzonym, również w przypadku jeżeli różnica między całkowitym obszarem zatwierdzonym a całkowitym obszarem zgłoszonym do płatności jest mniejsza lub równa 0,1 ha (art. 18 ust. 6 akapit drugi rozporządzenia nr 640/2014) .
- ✚ **Zobowiązanie ekologiczne jest realizowane w ramach:**
 - Pakietu 1–3, 5, 7–9 lub 11 lub wariantu 4.1.2 lub 10.1.2 (obejmuje **grunty orne oraz uprawy jagodowe**), albo
 - Wariantu 4.1.1 lub wariantu 4.2 lub wariantu 10.1.1 lub wariantu 10.2 (obejmuje **uprawy sadownicze**, bez jagodowych), albo
 - Pakietu 6 lub 12 (obejmuje **trwałe użytki zielone**).
- ✚ Rolnik realizuje zobowiązanie ekologiczne **od dnia 15 marca roku**, w którym został złożony wniosek o przyznanie pierwszej płatności ekologicznej.
- ✚ W kampanii 2020 analogicznie jak w kampanii 2019 istnieje obowiązek deklarowania uprawy lub gatunku rośliny uprawnej uprawianych na każdej działce rolnej deklarowanej do płatności ekologicznej.
 - Możliwe jest również zadeklarowanie „Uprawy wielogatunkowej” uprawianej na danej działce, określając uprawy lub gatunki roślin uprawnych uprawiane w ramach takiej uprawy wielogatunkowej w przypadku:
 - pakietów 1–3, 5, 7–9 i 11 uprawę wielogatunkową stanowią co najmniej dwie różne uprawy lub dwa różne gatunki roślin uprawnych uprawiane w ramach danego pakietu pod warunkiem, że zajmują łącznie zwarty obszar o powierzchni co najmniej 0,1 ha,
 - wariantów 4.1.1, 4.2, 10.1.1 oraz 10.2 uprawę wielogatunkową stanowią co najmniej dwie różne uprawy lub różne gatunki roślin uprawnych uprawiane w ramach tych wariantów pod warunkiem, że zajmują łącznie zwarty obszar o powierzchni co najmniej 0,1 ha,
 - wariantu 4.1.2 oraz 10.1.2 uprawę wielogatunkową stanowią co najmniej dwie różne uprawy lub dwa różne gatunki roślin uprawnych uprawiane w ramach danego wariantu pod warunkiem, że zajmują łącznie zwarty obszar o powierzchni co najmniej 0,1 ha).
- ✚ Pomimo, że w drugim lub kolejnym roku realizacji zobowiązania ekologicznego:
 - nie są spełnione warunki przyznania płatności ekologicznej lub

- rolnik nie złożył wniosku o przyznanie kolejnej płatności ekologicznej w ramach danego pakietu lub danego wariantu, lub
- rolnik nie złożył, na formularzu udostępnionym przez Agencję, informacji o gruntach oraz o pakiecie lub wariantcie realizowanym na tych gruntach, wskazując położenie tych gruntów i ich powierzchnię,

uznaje się, że rolnik kontynuuje realizację podjętego zobowiązania ekologicznego (pomimo obowiązku zwrotu części/całości płatności ekologicznej za niespełnienie warunku przyznania płatności ekologicznej), jeżeli grunty objęte tym zobowiązaniem znajdują się w posiadaniu rolnika.

- + **Rolnik może realizować jednocześnie więcej niż jedno zobowiązanie ekologiczne**, z tym, że takie same zobowiązania może realizować jednocześnie, jeżeli zostały podjęte w różnych latach, a gdy kontynuuje realizację takiego samego zobowiązania ekologicznego podjętego przez innego rolnika - może je realizować, mimo że zostały podjęte w tym samym roku.
- + **Jeżeli na danym obszarze jest realizowane zobowiązanie rolno-środowiskowo-klimatyczne, do tego obszaru nie przysługuje płatność ekologiczna.**
- + Płatność ekologiczna do **tego samego obszaru może być przyznana z tytułu realizacji tylko jednego zobowiązania.**
- + **Zobowiązanie ekologiczne** w zakresie wielkości obszaru oraz miejsca realizacji zobowiązania w trakcie jego realizacji **nie podlega zmianie.**
- + **Płatność ekologiczna jest przyznawana do:**
 - **gruntów ornych, w przypadku Pakietów 1–3, 5, 7–9 lub 11 lub Wariantu 4.1.2 lub 10.1.2** z tym że w przypadku gruntów ornych, na których jest prowadzona uprawa konopi włóknistych, do tych, które są objęte zezwoleniem wydanym na podstawie ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2019 r., poz. 852);
 - **trwałych użytków zielonych - w przypadku:**
 - ✓ **Pakietów 5 i 11** jeżeli w trakcie realizacji tych pakietów grunty orne, na których jest uprawiana mieszanka wieloletnia traw albo mieszanka wieloletnia traw z motylkowatymi drobnonasiennymi, stały się trwałymi użytkami zielonymi;
 - ✓ **Pakietów 6 i 12;**
 - **sadów**, w których są uprawiane drzewa lub krzewy z gatunków wymienionych w załączniku nr 4 do rozporządzenia ekologicznego – **w przypadku Wariantu 4.1.1 lub Wariantu 4.2 lub Wariantu 10.1.1 lub Wariantu 10.2.**
- + Od 2020 roku, zgodnie z art. 20 ust. 4 ustawy PROW 2014-2020, jeżeli warunkiem przyznania pomocy jest posiadanie gospodarstwa rolnego lub gruntu i pomoc jest przyznawana do powierzchni gruntu, to taka pomoc do gruntu będącego własnością **Skarbu Państwa, państwowej osoby prawnej, jednostki samorządu terytorialnego lub samorządowej osoby prawnej** przysługuje podmiotowi, który na dzień 31 maja danego roku, ma do tego gruntu tytuł prawny.

✚ Płatność ekologiczna do upraw sadowniczych przysługuje nie tylko do drzew w okresie owocowania lub uprawianych na podkładkach karłowych lub półkarłowych, których uprawa jest prowadzona nie krócej niż rok lub do krzewów owocujących, ale również do „nowonasadzonych” plantacji sadowniczych*.

- **„nowonasadzone” plantacje sadownicze** – to w przypadku:
 - ✓ **drzew** – uprawy drzew niebędące w okresie owocowania lub niebędące na podkładkach karłowych lub półkarłowych, których uprawa jest prowadzona nie krócej niż rok, które zostały nasadzone do terminu składania wniosku o przyznanie płatności,
 - ✓ **krzewów** - uprawy krzewów, które nie są krzewami owocującymi, ukorzenionymi i spełniającymi minimalne wymagania dotyczące średnicy pędu, które zostały nasadzone do terminu składania wniosku o przyznanie płatności.

✚ Płatność ekologiczna jest przyznawana:

- w ramach wszystkich pakietów, jeżeli rolnik **prowadzi produkcję rolną zgodnie z przepisami o rolnictwie ekologicznym**, przepisami rozporządzenia Rady (WE) nr 834/2007, oraz przepisami wydanymi w trybie przepisów tego rozporządzenia, co jest potwierdzone informacjami zawartymi w wykazie przekazywanym do Prezesa ARiMR z jednostki certyfikującej rolnictwo ekologiczne (zgodnie z ustawą z dnia 25 czerwca 2009 r. o rolnictwie ekologicznym)
- w ramach **Pakietu 1 i 7 w odniesieniu do gruntów, na których jest prowadzona uprawa konopi włóknistych**, jeżeli rolnik ubiega się o przyznanie płatności bezpośredniej w rozumieniu przepisów o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego do tych gruntów **za ten sam rok**, w odniesieniu do którego rolnik ubiega się o przyznanie płatności ekologicznej do tych gruntów, i są spełnione warunki przyznania płatności bezpośredniej do tych gruntów;
- w ramach **Pakietu 5 i 11 (Uprawy paszowe)** warunkiem przyznania płatności ekologicznej **jest posiadanie zwierząt** wymienionych w załączniku nr 5 do rozporządzenia, takich jak: **bydło domowe, bawoły domowe, daniele, gęsi, indyki, jelenie szlachetne i jelenie sika, kaczki, konie, kozy, króliki, kury, owce, perlice, świnie**.
- przy ustalaniu wysokości płatności ekologicznej w przypadku **Pakietu 5 i 11** uwzględnia się powierzchnię gruntów, do których przysługuje płatność ekologiczna w ramach tych pakietów, **nie większą niż powierzchnia ustalona jako iloraz liczby zwierząt, przeliczonych na DJP i współczynnika:**
 - ✓ dla beneficjenta, który podjął zobowiązanie przed 15 marca 2019 roku - 0,3 DJP/ha;
 - ✓ dla beneficjenta, który podjął zobowiązanie po 15 marca 2019 roku – 0,5 DJP/ha
- w przypadku **Pakietu 6 i 12 (Trwałe użytki zielone)** warunek posiadania zwierząt wymienionych w załączniku nr 5 do rozporządzenia, takich jak: **bydło domowe,**

bawoły domowe, daniele, gęsi, jelenie szlachetne i jelenie sika (wschodnie), konie, kozy, króliki, owce jest spełniony jeżeli liczba zwierząt wynosi **co najmniej:**

- ✓ **0,3 DJP/ha dla beneficjenta, który podjął zobowiązanie przed 15 marca 2019 roku ,**
- ✓ **0,5 DJP/ha dla beneficjenta, który podjął zobowiązanie po 15 marca 2019 roku** (dotyczy także rolników, którzy 14 marca 2019 roku zakończyli zobowiązania rolnośrodowiskowe (PROW 2007-2013) w ramach pakietu 2. Rolnictwo ekologiczne i od 15 marca 2019 roku podjęli nowe zobowiązania ekologiczne (PROW 2014-2020) oraz rolników, którzy po zakończonych w dniu 14 marca 2019 r. wszystkich zobowiązaniach ekologicznych (PROW 2014-2020), od 15 marca 2019 roku podjęli nowe zobowiązania ekologiczne (PROW 2014-2020), niekontynuując żadnego zobowiązania ekologicznego podjętego przez 15 marca 2019 roku **na 1 ha wszystkich TUZ** występujących w gospodarstwie rolnym,
- w przypadku **Pakietu 5 i 11 oraz 6 i 12** jeżeli rolnik nie spełnia warunku przyznania płatności jakim jest posiadanie zwierząt, płatność może zostać mu przyznana, jeżeli spełnia ten warunek łącznie z co najmniej jednym innym rolnikiem ubiegającym się o przyznanie płatności ekologicznej, o ile rolnika, który nie spełnia warunku oraz innego rolnika, z którym ten rolnik spełnia ten warunek (grupa rolników), obowiązują te same przepisy (ten sam współczynnik DJP),
- w przypadku, gdy na danym gruncie w poprzednich latach realizacji zobowiązania została zastosowana jedna z następujących praktyk agrotechnicznych:
 1. uprawa w plonie głównym roślin **bobowatych grubonasiennych** lub **gorczycy białej** lub **gryki zwyczajnej** w ramach **Pakietu 1 lub 7** na nawóz zielony lub
 2. uprawa w plonie głównym roślin bobowatych drobnonasiennych, traw lub ich mieszanek w ramach **Pakietu 5 lub 11** na nawóz zielony lub uprawa w plonie głównym wieloletnich roślin bobowatych drobnonasiennych, wieloletnich traw lub ich mieszanek w ramach **Pakietu 5 lub 11** w drugim roku ich uprawy na nawóz zielony,i do tego gruntu została przyznana płatność ekologiczna, bez spełnienia wymogu wytworzenia produktu – w przypadku, o którym mowa w pkt 1 lub bez spełnienia warunku posiadania zwierząt– w przypadku, o którym mowa w pkt 2, to płatność ekologiczna do tego gruntu nie może być przyznana, jeśli rolnik ponownie zastosuje jedną z ww. praktyk bez spełnienia wymogu o którym mowa w pkt 1 oraz warunku o którym mowa w pkt 2.
- **w przypadku Wariantu 10.1.1.** Podstawowe uprawy sadownicze po okresie konwersji i **10.2.** Ekstensywne uprawy sadownicze po okresie konwersji, jeżeli rolnik zobowiązał się do utrzymania **przez okres 2 lat po zakończeniu zobowiązania** minimalnej obsady drzew na gruntach, do których zostanie mu przyznana ostatnia płatność ekologiczna z tytułu realizacji tego zobowiązania. **Minimalna obsada**

drzew wskazana jest w załączniku nr 7 do rozporządzenia ekologicznego, w którym określona jest minimalna obsada drzew, krzewów i niektórych upraw jagodowych w ramach pakietu 4 i pakietu 10, z tym że w przypadku sadów mających co najmniej 12 lat min. obsada drzew wynosi 125 szt./ha i co najmniej 90 % tych drzew jest uprawianych nie krócej niż 12 lat.

- Jeżeli w ramach uprawy wielogatunkowej na danym gruncie są uprawiane drzewa lub krzewy w ramach wariantów **4.1.1, 4.2, 10.1.1, 10.2**, płatność ekologiczna do takiego gruntu, jest przyznawana w danym roku według stawek płatności określonych dla wariantu odpowiednio **4.2. Ekstensywne uprawy sadownicze w okresie konwersji** lub **10.2. Ekstensywne uprawy sadownicze po okresie konwersji**;
 - ✓ Wymogiem dodatkowym dla Pakietu 4. i Pakietu 10. w przypadku uprawy drzew lub krzewów „nowonasadzonych” – jest wytworzenie produktu rolnictwa ekologicznego z gatunku roślin uprawnych uprawianych na danej działce rolnej, przy czym w przypadku uprawy wielogatunkowej – wytworzenie tego produktu z drzew i krzewów każdego z gatunków uprawianych w ramach takiej uprawy wielogatunkowej na danej działce rolnej, od:
 1. drugiego roku od ich nasadzenia – w przypadku maliny, truskawki, poziomki i borówki brusznicy;
 2. czwartego roku od ich nasadzenia – w przypadku gruszy domowej, derenia jadalnego, rokitnika zwyczajnego, pigwy pospolitej, pigwowca japońskiego, róży dzikiej, róży jabłkowatej i róży pomarszczonej;
 3. trzeciego roku od ich nasadzenia – w przypadku innych drzew i krzewów niż wymienione w tiret pierwszym i drugim

✚ Jeżeli w trakcie realizacji zobowiązania ekologicznego w zakresie **Pakietów 1-6** (w okresie konwersji), rolnik zakończy okres konwersji, płatność ekologiczna w danym roku jest przyznawana wg stawek określonych dla odpowiednich **Pakietów 7-12** (po okresie konwersji).

Pomimo stwierdzenia w trakcie realizacji zobowiązania ekologicznego w zakresie **Pakietu 7-12** (po okresie konwersji), że okres konwersji nie został zakończony, płatność ekologiczna w danym roku jest przyznawana wg stawek płatności określonych dla Pakietów 7-12.

W przypadku **Pakietów 1-6** (w okresie konwersji), płatność ekologiczna jest przyznawana do użytków rolnych będących w okresie konwersji, ale nie dłużej niż przez 3 lata realizacji zobowiązania ekologicznego.

W przypadku, gdy okres konwersji jest dłuższy niż 3 lata - płatność ekologiczna jest przyznawana wg stawek określonych dla odpowiednich **Pakietów 7-12** (po okresie konwersji).

✚ W przypadku **realizacji zobowiązania ekologicznego w ramach Pakietów 1-6 (w okresie konwersji) na gruntach rolnych, do których rolnikowi została przyznana pomoc finansowa w zakresie pakietu rolnictwo ekologiczne** w ramach:

- rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 20 lipca 2004 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu udzielania pomocy finansowej na wspieranie przedsięwzięć rolnośrodowiskowych i poprawy dobrostanu zwierząt objętej planem rozwoju obszarów wiejskich (Dz. U. Nr 174, poz. 1809, z późn. zm.) lub
- rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 26 lutego 2009 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Program rolnośrodowiskowy” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013 (Dz. U. Nr 33, poz. 262, z późn. zm.), lub
- rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 13 marca 2013 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Program rolnośrodowiskowy” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013 (Dz. U, poz. 361, z późn. zm.).

płatność ekologiczna do tych gruntów jest przyznawana wg stawek określonych odpowiednio dla Pakietów 7-12 (po okresie konwersji).

- ✚ Wysokość płatności ekologicznej przyznawanej do gruntów, na których rolnik realizuje **Pakiet 1–6**, a do których została mu przyznana pomoc finansowa w ramach **zakończonego zobowiązania ekologicznego**, na podstawie rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 13 marca 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Rolnictwo ekologiczne” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (Dz. U. z 2018 poz. 1784, z późn. zm.)

jest przyznawana wg stawek określonych odpowiednio dla Pakietów 7-12 (po okresie konwersji).

- ✚ **Rolnik realizujący zobowiązanie ekologiczne:**

- **posiada plan działalności ekologicznej**, który sporządza się przed upływem 25 dni od dnia, w którym upływa termin składania wniosków o przyznanie płatności bezpośredniej w rozumieniu przepisów o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego, przy udziale doradcy rolnośrodowiskowego, na formularzu udostępnionym przez Agencję;
- **nie może przekształcać występujących w gospodarstwie rolnym trwałych użytków zielonych i pastwisk trwałych;**
- **zachowuje występujące w gospodarstwie rolnym elementy krajobrazu rolniczego nieużytkowane rolniczo**, tworzące ostoje przyrody, określone w planie działalności ekologicznej;
- **prowadzi rejestr działalności ekologicznej** zawierający wykaz:
 - ✓ działań agrotechnicznych wykonywanych w ramach realizowanego pakietu lub jego wariantu, w tym zastosowania nawozów i wykonania zabiegów przy użyciu środków ochrony roślin oraz wykonania koszenia,
 - ✓ wypasów zwierząt – w przypadku prowadzenia wypasu;
 - wraz z terminem ich przeprowadzenia;
- **przestrzega innych wymogów** określonych dla danego pakietu lub wariantu, które

są określone dla poszczególnych pakietów lub ich wariantów w załączniku nr 2 do rozporządzenia ekologicznego;

- **od 2019 roku wymogiem dodatkowym dla Pakietu 1, 2, 3, 7, 8, 9 oraz w przypadku uprawy drzew lub krzewów**, o których mowa w ust.2 pkt. 1 załącznika nr 2 do rozporządzenia, czyli drzew w okresie owocowania lub krzewów owocujących, w ramach wariantów Pakietu 4 i Pakietu 10, **wytworzenie** produktu rolnictwa ekologicznego z uprawy lub roślin gatunku roślin uprawianych na danej działce rolnej, a w przypadku:
 - ✓ uprawy wielogatunkowej – wytworzenie tego produktu z każdej uprawy lub roślin każdego gatunku uprawianych w ramach takiej uprawy wielogatunkowej na danej działce rolnej;
 - ✓ uprawy rośliny dwuletniej wymienionej w załączniku nr 4 do rozporządzenia – wytworzenie tego produktu w drugim roku uprawy rośliny dwuletniej uprawianej na danej działce rolnej.
- ✚ **Od 2020** w przypadku uprawy **w ramach Pakietu 1 i 7** upraw na materiał siewny poddanie materiału siewnego ocenie polowej **jest wymogiem, a nie warunkiem przyznania płatności jak dotychczas**.
- ✚ W przypadku, gdy rolnik **jednocześnie realizuje zobowiązanie ekologiczne i zobowiązanie rolno-środowiskowo-klimatyczne**:
 - rejestr działalności ekologicznej **może być prowadzony na jednym formularzu** z rejestrem działalności rolnośrodowiskowej prowadzonym w ramach realizowanego przez tego rolnika zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego;
 - plan działalności ekologicznej **może być sporządzony na jednym formularzu** z planem działalności rolnośrodowiskowej sporządzonym w ramach realizowanego przez tego rolnika zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego.
- ✚ Producenci ekologiczni zobowiązani są prowadzić zapisy, które w kompletny sposób ilustrują przebieg produkcji roślinnej i zwierzęcej oraz czynności w zakresie składowania, a także wprowadzania produktów na rynek. Rozporządzenie Komisji (WE) nr 889/2008 z dnia 5 września 2008 r. ustanawiające szczegółowe zasady wdrażania rozporządzenia Rady (WE) nr 834/2007 w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych w odniesieniu do produkcji ekologicznej, znakowania i kontroli (Dz. Urz. UE L 250 z 18.9.2008, s. 1, ze zm.) nakłada na producentów ekologicznych obowiązek dokonywania zapisów dotyczących prowadzonej produkcji ekologicznej, w tym obowiązek **prowadzenia rejestrów i ewidencji**, określonych m.in. w art. 66, 72 lit. d i 76 ww. rozporządzenia Komisji. Zakres tych artykułów stawia przed ekologicznymi producentami rolnymi wysokie wymagania, co do poziomu szczegółowości informacji, które mają oni obowiązkowo odnotowywać w systematycznie prowadzonych rejestrach i ewidencjach. Zapisy w nich zawarte powinny w kompletny sposób ilustrować przebieg produkcji roślinnej i zwierzęcej oraz

czynności w zakresie składowania, a także wprowadzania produktów na rynek. Wzory rejestrów oraz sposób ich wypełniania dostępne są na stronie Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych: <http://www.ijhar-s.gov.pl/index.php/wzory-rejestrow-dla-producentow.html>.